

Sygn. akt II AKz 89/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA – Jerzy Leder

Sędziowie: SA – Ewa Plawgo (spr.)

SA - Jarosław Góral

Protokolant: - st. sekr. sądowy - Kamil Kurdej

przy udziale Prokuratora Jerzego Mierzeńskiego

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko W. S.

oskarżonemu o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a po zmodyfikowaniu zarzutów aktu oskarżenia oskarżonemu o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i z art. 233 § 1 k.k.

zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego M. B.

na postanowienie Sądu Okręgowego w. W.

z dnia 18 grudnia 2012 r.

w przedmiocie umorzenia postępowania karnego

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w. W..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w. W. umorzył postępowanie karne przeciwko W.

S. wszczęte subsydiarnym aktem oskarżenia, złożonym przez pełnomocnika M. B., wobec braku znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego. Zarzucił postanowieniu:

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającą na umorzeniu postępowania z powodu braku znamion czynu zabronionego na posiedzeniu, mimo, że z przedstawionych dowodów, opisu czynu i okoliczności faktycznych przytoczonych w uzasadnieniu subsydiarnego aktu oskarżenia jednoznacznie wynika zasadność stawianych zarzutów oskarżonemu W. S., które powinny podlegać ocenie Sądu w toku rozprawy głównej i wydanym wyroku;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść polegający na uznaniu przez Sąd Okręgowy, że:

- specyfikacja z dnia 16 grudnia 1999 r. w formule „akceptuję” podpisana przez M. B. odnosiła się do jakości dostarczonych drzewek, a nie tylko ich ilości i wysokości zapłaty,

- brak jest dowodów potwierdzających złą jakość dostarczonych choinek, mimo , że z tego właśnie powodu W. S. został zwolniony z długu wobec formy D. w 71%, ponadto w dniu 31 maja 2004 r. złożył oświadczenie w postępowaniu karno-skarbowym, w którym jednoznacznie stwierdził, że powodem zwolnienia z długu była zła jakość dostarczonych drzewek,

- powodem zwolnienia z długu W. S. w 71% była zniżka z powodu nabycia znacznej ilości choinek.

Konkludując skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w. W., XII Wydział Karny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego jest zasadne w pkt I, co powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Na obecnym etapie postępowania nie sposób wypowiedzieć się co do zasadności stawianych aktem oskarżenia zarzutów, jednak niewątpliwie zasadnie podnosi skarżący, że zaskarżone postanowienie zapadło z obrazą przepisów postępowania wskazanych w zarzucie pierwszym zażalenia.

Z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wynika, że umarza się postępowanie, jeżeli czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. stanowi zaś, iż Prezes Sądu kieruje sprawę na posiedzenie wtedy, gdy zachodzi potrzeba umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2-11 k.p.k. Wskazać jednakże należy, że umorzenie postępowania przed rozprawą na podstawie art. 339 § 3 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. może nastąpić tylko wówczas, gdy z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika w sposób oczywisty, że zarzucony oskarżonemu czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Gdy zebrane dowody nie mają jednoznacznego wyrazu, więc dokonanie ustaleń co do istotnych okoliczności czynu wymaga głębszego badania i wieloaspektowej oceny materiału dowodowego, to umorzenie postępowania na posiedzeniu przed rozprawą nie jest dopuszczalne (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 grudnia 2011 r., sygn. akt II AKz 463/11, KZS 2012/2/40).

W niniejszej sprawie sytuacja taka ma właśnie miejsce. Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, iż rację ma skarżący, że na obecnym etapie

postępowania nie można mówić o tym, aby czyny zarzucone W. S. nie zawierały znamion przestępstw stypizowanych w art. 286 § 1 k.k. i art. 233 § 1 k.k. To, czy w konsekwencji przeprowadzenia przewodu sądowego i analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oskarżonemu będzie można przypisać popełnienie zarzuconych mu przestępstw, czy też zajdą podstawy do wydania orzeczenia o innej treści jest kwestią następczą, jednakże na obecnym etapie postępowania, z całą pewnością nie można uznać, co błędnie uczynił Sąd Okręgowy, że postępowanie należy umorzyć na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., bowiem jest to stanowisko przedwcześnie.

Niezależnie od powyższego, należy podnieść, że niezasadny jest pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy, a który to pogląd stał się jednym z powodów podjęcia decyzji o umorzeniu postępowania, iż ustalenia poczynione w postępowaniu przed Sądami gospodarczymi i cywilnymi są orzeczeniami kształtującymi prawo i stosunek prawny, a tylko w takim wypadku, Sąd I instancji byłby nimi związany (art. 8 § 2 k.p.k.). Przedmiotowe orzeczenia były orzeczeniami zasądzającymi, mającymi charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny i w takim wypadku Sąd Okręgowy winien poczynić własne ustalenia, czego nie uczynił (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2007 r. w sprawie III KK 25/07 publ. OSNwSK 2007/1/2200 oraz Komentarz do Kodeksu postępowania karnego

T. Grzegorzcyk z roku 2008 LEX Wolters Kluwer buisness, teza 5, str. 74). Co do kwestii – także podnoszonej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia - umorzenia postępowania dotyczącego czynu z art. 233 § 1 k.k., co do którego Sąd I instancji także uznał, że jest związany treścią tego orzeczenia, należy wskazać, że jeśli istotnie postępowanie o ten sam czyn toczyło się przeciwko osobie i zostało prawomocnie umorzone, to wówczas zachodzi potrzeba

rozstrzygnięcia czy zachodzi ewentualna negatywna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, w przeciwieństwie do sytuacji, w której zarzutu nie postawiono, a więc gdy postępowanie przygotowawcze toczyło się „w sprawie” i w takim stadium doszło do jego umorzenia. Pamiętać przy tym trzeba, iż przedmiotem ochrony przepisu art. 233 § 1 k.k., jest szeroko rozumiane dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności zaś wartość, jaką jest zapewnienie wiarygodności ustaleń dokonywanych w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu przewidzianym w ustawie, a co za tym idzie, ochrona prawidłowości (trafności) wydawanych orzeczeń. Dobrem prawnym bezpośrednio naruszonym lub zagrożonym przez złożenie fałszywego zeznania jest zatem mające zapaść w tym postępowaniu orzeczenie, nie jest nim zaś dobro prawne uczestnika postępowania, w którym zeznanie zostało złożone, chyba że działanie to narusza również inny przepis, chroniący bezpośrednio dobro prawne tej osoby (np. cześć, godność osobistą, mienie). W tym pierwszym wypadku, do naruszenia lub zagrożenia dobra prawnego osoby, poprzez złożenie fałszywego zeznania, może dojść jednak dopiero wskutek orzeczenia sądu, a więc w sposób pośredni (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2005 r., sygn. akt IV KK 42/05, OSNKW 2005/7-8/66).

Reasumując uznać należy, iż w niniejszej sprawie nieprawidłowo umorzono postępowanie przeciwko W. S. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., co skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia. W tym stanie rzeczy odnoszenie się do zarzutu drugiego zażalenia nie jest konieczne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 437 § 2 k.p.k., orzekł, jak na wstępie.